

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΥΦΛΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΔΟΚΗΣΙΣΟΦΩΝ.

ΕΚ τῆς ὑπερβολικῆς ὑπολήψεως ἡμῶν αὐτῶν γεννῶνται ἰσχυρόταται προλήψεις. Ὁ δοκησίσοφος εἶναι πάντοτε ὑπερευχαριστημένος εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ σύνεσιν· καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ ἀντιλογίαν, καὶ λαμβάνει μεγάλην δυσαρέσκειαν δταν τολμήσῃ τις ν' ἀντιπαρτάξῃ τὴν κρίσιν του ἐναντίον τῆς ἰδικῆς του εἰς ὅποιονδήποτε πρᾶγμα. Αὐτὸς προτιμᾷ νὰ διαμένῃ εἰς σφάλμα τι παρά νὰ μακρυνθῇ ἐξ αὐτοῦ, φοβούμενος μὴ ἀποδειχθῇ αὐτως ἐσφαλμένη ἡ κρίσις του, καὶ μὴ στοχαζόμενος ὅτι ἐξελέγχεται ἡ ἀφροσύνη καὶ ἡ ἀκρισία του πολὺ μᾶλλον διὰ τῆς τοιαύτης ἰσχυρογνωμοσύνης καὶ ἐπιμονῆς. Ἡ περὶ τῆς ἐαυτοῦ ἱκανότητος μεγάλη πεποιθήσις του κάμνει αὐτὸν τυφλὸν πρὸς ὅλα τὰ ἐλαττώματα, ὅσα πᾶς ἄλλος εὐκόλως δύναται νὰ παρατηρήσῃ ἐπάνω του· ὥστε, ὅσον καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι συνετῆ, εἰλικρινῆς, φιλικῆ, εὐγενικῆ, καὶ ἀρμυρία ἡ γνώμη σου, αὐτὸς εὐθὺς στοχάζεται ὅτι προέρχεται βεβαίως ἀπὸ κακίαν ἢ ἀμάθειάν σου, καὶ ἔχει ἀπὸ κἀνὲν σφάλμα του.

Ὁ Σένεκας, ἐνθυμοῦμαι, διηγεῖται τι, ἀριστον εἰς ἐξήγησιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Γράφων πρὸς τινὰ φίλον του, λέγει, « Ἡ γυνὴ μου ἔχει ἀκόμη ἐν τῷ οἴκῳ τὴν μωρὰν ἢ γελωτοποιὸν Ἀρπάστην, ἧτις, ὡς γνωρίζεις, χρησιμεύει πρὸς διασκέδασιν τῆς οἰκογενείας, καίτοι οὐ μικρὰ ἐνόχλησις πρὸς με. Διότι ἐγὼ δὲν λαμβάνω κάμμιναν εὐχαριστήσιν ἀπὸ τοιαῦτα παρά φύσιν πράγματα. Ἐὰν θέλω νὰ εὐχαριστηθῶ μετὰ τὴν συναναστροφὴν μωροῦ τινος, δὲν ἔχω χρεῖαν νὰ ὑπάγω μακρὰν διὰ νὰ τὸν εὐρω, διότι ἐμπορῶ νὰ γελᾶσω μετὰ ἐμαυτόν. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος μωρὰ κόρη αἰφνης ἔχασε τὸ φῶς τῆς, καὶ (τὸ ἀπίστευτον ἴσως, καίτοι ἀληθέστατον) ἀγνοεῖ ὅτι εἶναι τυφλὴ, ἀλλὰ συχνὰ προσκαλεῖ τὴν διδασκάλισάν της νὰ τὴν ἐκβάλῃ ἔξω, λέγουσα ὅτι ὁ οἶκος εἶναι σκοτεινός. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐκεῖνο, ὃ περιγελῶμεν εἰς τὴν ἀτυχῆ ταύτην κόρην, συμβαίνει εἰς ὅλους ἡμᾶς. Κάνεις δὲν γνωρίζει ὅτι εἶναι φιλάργυρος ἢ ἀπληστος, κτλ. Ἄλλ' ἡ διαφορὰ μετὰ τῶν τυφλῶν καὶ ἡμῶν εἶναι ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ζητοῦσιν τινὰ διὰ νὰ τοὺς ὀδηγῇ, ἡμεῖς δ' εὐχριστοῦμεθα νὰ πλανώμεθα χωρὶς ὀδηγοῦ. Ἄλλὰ διὰ τί ἀπατώμεθα τοιοῦτοτρόπως; Διότι ἡ ἀβρῶσις δὲν εἶναι ἐξωτερικῆ, ἀλλὰ βραθεῶς ἐβρίζωμένη ἐντός μας· διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἴασις αὐτῆς εἶναι δυσκολωτέρα, — διότι δὲν γνωρίζομεν ὅτι εἴμεθα ἀβρῶστοι.»

Ἡ ΕΚ ΤΩΝ ΕΧΘΡΩΝ ΩΦΕΛΕΙΑ.

ΔΕΝ πρέπει νὰ ἤμεθα διόλου ἀναισθητοὶ εἰς ὅσα φρονεῖ καὶ λέγει περὶ ἡμῶν ὁ κόσμος, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς ἐλέγχους καὶ τὰς ἐπιπλήξεις τῶν ἐχθρῶν μας. Ὁ ἐχθρὸς ἐμπορεῖ μὲν νὰ εἴπῃ, ἐκ τῆς κακίας του, ὅσα ἔχον ἀνάγκην ἐξετάσεως ἐὰν ἀληθεύσωσιν ἢ ἔχι· ἀλλ' ἐὰν ὁ ἐλεγχὸς του ἦναι δίκαιος, γνωρίζομεν ἐκ τούτου τὴν ἑλλειψίν μας, καὶ τότε ὁ ἐλεγχὸς καθίσταται εὐεργεσία πρὸς ἡμᾶς. Ὁ μὴ ἔχων ἐχθρὸς ἔχει ἀνάγκην εἰλικρινῶν φίλων· καὶ πάλιν ὁ μὴ ἔχων τοιοῦτους φίλους, δὲν πρέπει νὰ δυσαρεστῆται ὅτι ἔχει ἐχθρούς· ἐπειδὴ ἡ ἐπίπληξις αὐτῶν θελεῖ τὸν χρησιμεύσειν ὡς παράδειγμα διορθώσεως. « Οἱ φίλοι, » λέγει περιφρόνως τῆς Ἀγγλῆς ἠθικολόγος, « μᾶς κολακεύον ἐνίοτε ὅσον καὶ ἡ καρδιά μας. Αὐτοὶ ἢ δὲν βλέπονσι τὰ πταισμάτα μας, ἢ κρύπτουν αὐτὰ, ἢ τὰ μετασχηματίζουν εἰς τρόπον, ὥστε δὲν κά-

μνομεν κάμμιναν εἰς αὐτὰ παρατήρησιν. Ὁ ἐχθρὸς, ἐξ ἐναντίας, μᾶς ἐξετάζει μετ' ἀκριβείας, ἐξανοίγει πᾶν πταῖσμα καὶ ἀτέλειαν τῆς διαθέσεώς μας, καὶ μολονότι μεγαλύνει αὐτὰ ἢ πονηρία του, ἴσως ἔχω τι, σύμφωνον μετὰ τὰ ἐπ' αὐτοῦ λεγόμενα. Ὁ μὲν φίλος μεγαλύνει τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ δ' ἐχθρὸς τὰ πταῖσματα. Ἄλλ' ὁ φρόνιμος δύναται νὰ ὠφελῆθῃ ἐξ ἀμφοτέρων, ἐνισχύων τὰς πρώτας, καὶ ἀποστρεφόμενος τὰς δευτέρας. Ὁ Πλούταρχος ἔγραψε διατριβὴν τινὰ περὶ τῶν ὠφελειῶν, ὅσας ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ λάβῃ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του· μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων καλῶν καρπῶν τῆς ἐχθρας ἀναφέρει τοῦτον, μερικώτερον, δηλ. ὅτι ἐκ τῶν ἐλέγχων τῆς βλέπομεν τὸ κάμιστον μέρος ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἀνακαλύπτομεν ῥύπους τινὰς καὶ ἐλλείψεις εἰς τὴν διαγωγὴν καὶ τὴν συνομιλίαν μας, ἅτινα οὐδέποτε ἠδυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν κακοφῶν τούτων διδασκάλων.»

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ὉΦΕΪΛΕΙ ὁ σοφὸς οὐ μόνον νὰ μακθάνῃ, ἀλλὰ καὶ ν' ἀπομακθάνῃ. Τῆς αὐτῆς σοφίας ἴδιον εἶναι ν' ἀποβάλλῃ τὰς ἀνωφελεῖς γνώσεις, καὶ ν' ἀποκτᾷ τὰς ὠφελίμους. Ὅτε προέτινέ τις νὰ διδάξῃ τὸν Θεμιστοκλέα τὴν τέχνην τοῦ ἐνθυμειῖσθαι, ἤθελον μᾶλλον, ἀπεκρίθη, νὰ μάθω τὴν τέχνην τοῦ λησμονεῖν. — Ὁ λόγιος, ὁ καταγιγνώμενος ἐφ' ὅλης ζωῆς του εἰς τὸ συναθροῖζειν βιβλία, θέλει εὐρεῖ, τέλος πάντων, εἰς τὴν βιβλιοθήκην του πολλὰ ἀνωφελῆ· καὶ ὅσον ἀποκτᾷ αἰσθησὶν τοῦ καλοῦ, καὶ ὅσον βελτιοῦται ἡ κρίσις του, τόσον θέλει ἀπορρίπτει πολλὰ ἐξ αὐτῶν ὡς ἀνάξια τῆς προσοχῆς του, ἅτινα ἴσως πρότερον ἐτιμῶσε καὶ ἀπέκτα μετὰ προθυμίας, βάλλων εἰς τόπον αὐτῶν ἄλλα ὡς καλῆτερα καὶ ὠφελιμώτερα. Τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ κάμωμεν καὶ ὡς πρὸς τὴν κρίσιν μας, ἐξετάζοντες τὸ φορτίον τοῦ νοῦς, — τὰ ἐν αὐτῷ ἀποταμιευθέντα, — χωρίζοντες τὸ ἄχυρον ἀπὸ τὸν σίτον, τὰ ὅποια γενικῶς λαμβάνομεν ὁμοῦ, καὶ ἐπιμελούμενοι μετὰ τὸν αὐτὸν ζῆλον νὰ λησμονήσωμεν ὅσα δὲν ἔπρεπε νὰ μάθωμεν, ὡς καὶ νὰ φυλάξωμεν ὅσα δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΒΙΟΥ.

Εἰ τις οἶεται τερπνότερον εἶναι τὸν ἐν ἄστει βίον τοῦ ἐν ἀγροῖς, ἐνθυμηθῆτω πρὸς ἑαυτὸν, οἷον μὲν ἐστὶ βότρυς ὀρεῖν ἐξ ἀμπέλου κρεμαμένους, οἷον δὲ ἰδεῖν λίγην Ζεφύρων αὐραῖς κινούμενα, οἷον δὲ ἀκοῦσαι βοῶν μνηκωμένων, καὶ προβάτων βληχωμένων, οἷον δὲ θεάμα δαμάλεις σκιρτῶσαι καὶ ἔλκονσαι γάλα· ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ τὰ ἐν τοῖς θεάτροις δεικνύμενα μὴ δὲν εἶναι πρὸς τὴν ἀπ' ἐκείνων ἰδούνην.

Ἡ ΤΥΧΗ δὲν χαρίζει, ἀλλὰ δαπέζει τὰ χρήματα εἰς τοὺς πλουσίους.